

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

Tárgy

614.447

Hely

Idő

1917

Személy

Szerző: ~

Cím: *Hogyan szerez a főváros 'zevezet'!*Forrás: *Népszava*

Bp.

1917. II. 8.

Hogyan szerez a főváros kórházat.

Egy tipikus városközi üzlet.

A kórházi albizottság elé a közegészségügyi ügyosztály szerdán javaslatot terjesztett arra nézve, hogy a főváros vegye meg örökáron a Bakács-téren levő ideiglenes szülészeti kórházat — a volt Erdey-szanatóriumot —, amelyet a főváros 1913 óta bérel. Az ingatlan vételére — a rajta levő jelzálogterhekkel együtt — körülbelül 500.000 korona lenna. A kórházi bizottság ülésén dr. Meisels Vilmos ellenezte a vételt, mert szerinte ez a szanatórium nem felel meg a főnálló szükségletnek; inkább csak bérelje tovább a város mindaddig, amíg megfelelő kórház épülhet. Ezzel szemben dr. Friedrich Vilmos a legmelegebben pártolja a vételt, ugyancsak dr. Hainiss Géza és dr. Temesváry Rezső is, amire a bizottság az előterjesztést elfogadta.

Ennek az ügynek érdekes története van.

1913-ban a Bakács-téren levő Erdey-féle szanatórium tulajdonosa meghalt, az intézet üresen állt, a tulajdonos özvegye kínálta fiúknak, egyebek között a fővárosnak is. A *Népszava* 1913 február 2-i és 8-i számában „Kórházpanama készül Budapesten” cím alatt ismertette az ügyet. Elmondta, hogy az özvegy a vásár érdekében egy városatyához fordult, azután az ügyet elvette eddigi ügyvédjétől és átadta egy másik ügyvédnek, akinél az illető városatyája fia mint gyakornok működött és azonfölül ez az ügyvéd a fővárosi kórházak egyik igazgatójának — tehát ebben az ügyben hivatalos véleményvadásra hivatott férfinak

— a fia volt. Megirtuk, hogy a szóban levő épület szülészeti kórház céljaira teljesen alkalmatlan.

A szanatóriumnak — mondtuk akkor — nemcsak az építkezése és a beosztása rossz, de már a helye is rosszul van megválasztva. Homlokzata nyugati oldalra nyílik, szűk udvara pedig, amelyet négy emeletnyi magasságban húzódó tűzfal zár be, északi oldalon van. Az egész szanatóriumban mindössze 30 beteg számára van hely; ezekből 5 betegszoba van az utcai oldalon, a többi 25 betegszoba ablaka pedig a szűk északi udvarra nyílik. Ezek a börtönszerű betegszobák okozták, hogy a betegforgalom évenként soha sem haladta meg a 40-et, noha dr. Erdey Gyula a legkitünőbb nőorvosok közé tartozott Budapesten. Az épület mindössze 402 négyszögölön épült, bérházak közé van épelve, kórházi célokra teljesen alkalmatlan.

A mi leleplezésünknek csak annyi eredménye lett, hogy a főváros az épületet nem vásárolta meg, hanem csak kibérelte három évre évi 40.000 koronáért, ami az akkor kívánt vételár 7 százalékának felelt meg. Mi azonban, ismerve a városközi rendszert, már akkor tudtuk, hogy a protektorok buzgó munkája nem vész kárba. Meg is irtuk ezt a következőképen: „Három év múlva azt fogják mondani: nem hagyhatjuk kárba veszni a sok befektetést, vegyük meg az épületet... Már mi csak ilyennek ismerjük a fővárosi gazdálkodást.” Azt is tudtuk ugyanis előre, hogy átalakítási költségek is lesznek, noha erről a tanácsi előterjesztés egy kukkot sem szólt, amiért azután később — amint alább következik — Vázsonyi meg is dorgálta keményen.

A bérletre vonatkozó tanácsi előterjesztést a bizottságok és a közgyűlés elfogadták. Azután ugyanazon év október 10-én a tanács 30.000 korona átalakítási költség megszavazását kérte a pénzügyi bizottságtól. Ekkor Feleki Béla azt kívánta, hogy a pénzügyi bizottság már most

jelentse ki, hogy három év múlva nem újítja meg a bérletet, egyszersmind kifejezést adott azon való csodálkozásának, hogy a közgyűlést rosszul informálták akkor, amikor azt mondták, hogy a bérletre a bérleti összegben kívül semmiféle költség nem lesz. Márkus József is mindenben csatlakozott Feleki fejtegetéséhez. Vázsonyi Vilmos azt kívánta, hogy a bizottság rosszalását fejezze ki ama eljárás fölött, hogy a bizottságot nem informálták kellően és olyan dologba vitték bele, ami sokkal többbe kerül, mint amennyiről az eredeti javaslat szólt. Az ilyen kérdéseket néha egy-egy fegyelmi vizsgálattal kellene tisztázni. Így beszélt akkor Feleki, Márkus, Vázsonyi.

A hároméves bérlet már tavaly lejárt és nem tudjuk, hogy mikor és mi módon történt annak meghosszabbítása. Tekintettel a háborús helyzetre és a nagy kórházszükségre, a bérlet újabb meghosszabbítása ellen most nem nagyon lehet kifogást tenni. De az ingatlan megvásárlásáért ellen most is főn állanak mindazok az alapos okok, amelyeket mi négy év előtt fölhoztunk és amelyek Felekit, az azóta elhalt Márkust, továbbá Vázsonyit és az ő fejtegetéseik nyomán a pénzügyi bizottságot arra indították, hogy már előre tiltakozzanak a bérlet meghosszabbítása ellen. Ugy látszik azonban, hogy a protekció, a szokásos közbenjárás nagyon alaposan működött vagy tán még most is működik és a városatyák feledékenységére — most végleg nyélbe akarja ütni a fővárosra nézve mindenképen káros vásárt.

... El kellett ezeket mondanunk a kórházi bizottság mai határozata alkalmából.